

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: K. Č.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 6. 2. 2024,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 6. 2. 2024 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X. ze dne 23. 10. 2023 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 92 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

1. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 23. 10. 2023 žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce činí 20 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Uvedl, že jeho zdravotní stav nebyl správně posouzen. Posudkový lékař nezohlednil jeho rodinnou anamnézu a zdravotní dokumentaci MUDr. V. Z., ze které vyplývá, že měl opakované kolapsy a byl hospitalizován v Nemocnici Ostrov na psychiatrickém oddělení. Byl toho názoru, že není schopen plného a soustavného výkonu práce. Závěrem žalobce navrhl, aby jeho zdravotní stav byl znovu posouzen. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu V (Duševní poruchy), položky 5c (Poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy; Úzkostné a fobické poruchy, generalizovaná úzkostná porucha, sociální fobie, specifické fobie, smíšené úzkostně-depresivní poruchy, obsedantně kompulzivní porucha, reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení, posttraumatická stresová porucha, disociativní porucha, porucha somatoformní, neurastenie; středně těžké funkční postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 25-35 %. Lékař IPZS zvolil střed daného rozmezí, tj. 30 %, a to s přihlédnutím k tíži postižení žalobce a jeho dalším postižením.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Namítl, že jeho zdravotní stav nebyl správně posouzen. S ohledem na jeho další postižení měla být míra poklesu jeho pracovní schopnosti zvýšena o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Dále žalobce poukázal na pochybení lékaře IPZS, který ve svém posudku uvedl, že z doložených lékařských zpráv k námitkám neplyne takové zhoršení zapříčiňující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce, které by odůvodňovalo zvýšení stupně jeho invalidity. Žalobce však k námitkovému řízení žádné nové zprávy nedoložil a dosud mu nebyl přiznán žádný stupeň invalidity. Z toho důvodu žalobce nepovažoval za správný ani argument lékaře IPZS, že měl výhodu časového odstupu od hodnocení lékaře okresní správy sociálního zabezpečení, neboť měl více informací o jeho zdravotním stavu. Lékař IPZS vycházel ze stejné lékařské dokumentace jako lékař okresní správy sociálního zabezpečení. Rovněž žalobce namítl, že nebyla zohledněna jeho rodinná anamnéza. Jeho otec a děda trpěli úzkostně depresivní poruchou, resp. maniodepresivní poruchou.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékaře IPZS. Podle tohoto posudku žalobce není invalidní. Nepřesnosti uvedené v posudku, které vypíchl žalobce, nečinilo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Posudek i tak žalovaná vyhodnotila jako úplný, správný a přesvědčivý. Klíčové byly doložené výsledky funkčních vyšetření, nikoliv subjektivní pocity a tvrzení žalobce. Závěrem žalovaná navrhla vypracování posudku u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

III. Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce. Zároveň tento postup navrhla i žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 35 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledal dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola V, položka 5c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy ve shodě s lékařem IPZS dospěla k závěru, že se jedná o poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy se středně těžkým funkčním postižením. Pro tuto diagnózu vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 25-35 %. Míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise zvolila oproti lékaři IPZS na horní hranici uvedeného rozmezí, tj. 35 %, a to s ohledem na trvání a nepříznivý průběh postižení. Zároveň zohlednila i výskyt více onemocnění. Tuto hodnotu podle vyhlášky o posuzování invalidity již nezvýšila. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den psychiatrického vyšetření žalobce, tedy 8. 6. 2023. Platnost stanovila do 31. 5. 2025 (s ohledem na možné zlepšení stavu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

při zavedení léčby a pokračující snaze žalobce o psychoterapeutické pokroky).

11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce není schopen práce se zvýšeným rizikem stresu, ve směnném provozu, velkém kolektivu a vynuceném tempu. Je schopen psychicky lehčí práce, s menšími nároky na duševní schopnosti, v menším rozsahu a intenzitě. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvalé kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 35 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí nepřiznávajícímu žalobci invalidní důchod.

IV. Závěr

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobce není invalidní, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedení dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobci vznikla ke dni 8. 6. 2023 a trvá do 31. 5. 2025** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložil vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Náhrada nákladů řízení se skládá z hotových výdajů na poštovní služby ve výši 92 Kč (obálka na č. l. 15 soudního spisu).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 20. srpna 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.